

నేను విన్న ఆకాశవాణి (నాటికా) కార్యక్రమాలు

రచన:- శ్రీ రోహిణి

అక్టోబరు 2 భారత జాతి పిత స్మరణీయ మహాత్మా గాంధీ జయంతి. ఈనాటి ప్రతి రంజనిలో దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రిగారు గాంధీగారిపై వ్రాసిన గేయాలు వినిపించారు. హైదరాబాద్ కేంద్రం నుంచి వన్యవాదం.

అక్టోబరు 4 రాత్రి 8 గంటలకు విజయవాడ కేంద్రం నుంచి రవీంద్ర రచన "కాదంబిని" (తెలుగు సేత శ్రీ నిశ్చంకర రావు వెంకటరత్నం) వినిపించారు. కాదంబిని వచ్చిపోయింది. కనీసం అలాగని లోకం అనుకుంటుంది. ఆమె బిగ్గరికి ఉన్నా వచ్చినా ఆమె అపునరం ఎవరికీ ఉన్నట్లు కనిపించదు, అందుచేత ఆమె వచ్చిందనే అంధా సమ్మతము ఉంటుంది. ఆమె బిగ్గరికినట్లు యుజువుచేసుకుని వచ్చి పోతుందాఖయం. లోకం విస్మరించ దల్చుకుంటే బిగ్గరికి ఉన్న ముఖ్య ప్యక్తుల గతి ఇంతేనా అనిపిస్తుంది నాటిక వింటుంటే ఒడుదుడుకులూ హడావిళ్ళూ లేకుండా కాంతంగా వినిపించారు నాటిక. బాగుంది.

అక్టోబరు 6 వన్య న్యుగ రక్షణ వాదాన్ని పురస్కరించుటచే శ్రీ వేదారు సహజానంద రచన 'భూతదయ' అనే నాటికను హైదరాబాద్ కేంద్రంవారు రాత్రి 9-30 కు ప్రసారం చేశారు. ఈ కేంద్రం ప్రసారం చేసే నాటికల్లో తరుచువినిపించే Flicker అనే లోపంవల్ల ఈ నాటిక సరిగ్గా Follow కాలేకపోయాయి. అంశకు ముందు విజయవాడ కేంద్రంవారు నాట్య సంగీతం అనే తమ క్రొత్త శీర్షిక కింద 'శబ్దం, వినిపించారు. ఈ కార్యక్రమం యిక ముందు ప్రతి కుక్కవారం రాత్రి 9-15 కు వినిపిస్తూంటామని చెప్పారు, సాంప్రదాయ సిద్ధమైన నాట్యంలో శోభితం కద్దిరుచి కల్గించటానికుద్దేశించబడిన ఈ కార్యక్రమం ఎంతమంది వింటున్నారో తెలుసుకోడం అపునరం.

అక్టోబరు 7 రాత్రి 9-15 కు తమిళ మాతృభూమి అనువాదం 'సర్వాధికారి' అనే నాటిక విజయవాడ కేంద్రం నుంచి వినిపించారు తమిళమాతృభూమి శ్రీ కె. రఘుపతి, రెయగు నేర; శ్రీ గోవిందరాజులు. ఆకాశవాణి నియమ విధానంబులు. శ్రీమతి వి, రావు రుహారి మొదలగువారు సహించారు. నాటిక చక్కగా సాగింది. భార్య లోపలైన ఓ పెద్దమనిషి తను దీపించి కలయగని, చేరకాని, "ఇంటి అధికారం" నియంతలా ఎలా నిర్వహించాలో మిత్రులంబరికి చెప్పి తప్పి వదులుంటాడు. ఇతని ఉపదేశాలు విని తమిళులు, పోని పిష్టాలు కొనితెచ్చుకుంటారు. ఇంటి యజమాను గాళ్ళనుంచి కలలు దొప్పి కట్టిన మిత్రులంబా యాదృచ్ఛికంగా ఓ చోట కలుసుకుని అనలు తమ గురువుగారి గృహరాజ్యాధికారం ఎలాఉందో చూడాలని బైరైలారు. భార్య ముందు పిల్లి మాత్రం గా చేసా "మ్యాపు" మనరేకుండా "పాలు పొంగకండా చూచే విధి నిర్వహణ వచ్చు తెప్పకును ఎవరూచేవి ఇంట్లో సర్వాధికారం; వెలిగిస్తున్న గురువు నష్టలాటగా పరామర్శిస్తారు. 15 నిమిషాల్లో ముగిసే నాటిక ఎలా రాయాలో నిర్ణయించడానికి వనికీ వచ్చే రచనల్లో ఇది మచ్చు తునక. ఒక ప్రోపోజులు, దాని తెవలవమంతు పతా సన్నివేశంలో దాని రిజల్టు కది హేను సముషాల్లో ముగిసేలా ఎలాటిలో చేయాలో చక్కని ఉదాహరణగా పని చేస్తుంది నాటిక.

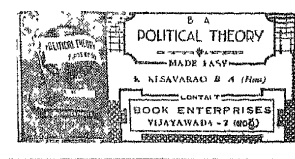
అక్టోబరు 8 రాత్రి 9-45 కు హైదరాబాద్ కేంద్రం నుంచి రవీంద్ర కవీంద్రుని నాటకం 'కింగ్ ఆఫ్ ది డార్క్ చేంబర్'కు తెలుగు వినిపించారు. ఈ కేంద్ర ప్రసారిత నాటికలకు పరిపాటిగా ఉంటున్న 'స్టిక్కర్' వల్ల (10-25 వరకు ఎంతో

ఓపిగా విన్నప్పటికీ ఆ తర్వాత) వివరీక రేడియో ఆర్కేసి వదులున్నాను.

అక్టోబరు 11 రాత్రి 8 గంటలకు రవీంద్ర కవీంద్రుని "Hungry Stones" కథకు నాటక కరణ "శిలా దాహం" వినిపించారు. హైదరాబాద్ కేంద్రం నుంచి. ఈ కేంద్ర ప్రసారిత నాటకాలు నిర్మల్యదల్లా రిసీటులు తెట్టు చేసిపోయిందా? అన్న అనుమానం కలుగుచుంటుంది (వాన్ని దాగానే వినిపిస్తాను) రయ వాటి పొగ్గిం దాగా వినిపించటంలో ఆ అనుమానం తీరిపోయింది. ఈ నాటికలో 'స్టిక్కర్' లేదుగానీ మాటలు సరిగా వినిపించలేదు. ఈ లోపం పూర్తిగా క్రాస్ మిటర్ ది అని చెప్పలేం. ఈ కేంద్ర లో మాఫుల్స్ వోల్టేజి తగ్గులో ఉంటుంది. బహుశా ఇదిచూడా కొంతకాలం కావచ్చు చూటలు సరిగా వినిపించక పోవడానికి. నీది సమైత్యవృత్తికి డ్రాస్ మిషన్ లోపం కూడా కేకపోలేదు. ఇది సజరించుకునే అంధాప్రాయం పీరికి ఉన్నట్లు కట్టించదు. సరిగా వినిపించని నాటికను గురించి ఏం చెప్పినా తప్పే అవుతుంది.

అక్టోబరు 12 రాత్రి 9-30 కు విజయవాడ కేంద్రంవారు మదిరాగ వెంకటరాయ కు విరచిత ఏకాంత సేవాలినానం యక్షగానం వినిపించారు. ఆనతిమాదిరి రూపకాలు ఎందుకువుట్టాయో ఉద్దేశికం లేకుండా ఆలోచిస్తే పీట్టి అందరికీ వినిపించి రీరాలనే వట్టుదలా లేని పోని నిక్షలైయిట్ మెంట్లూ అణుగుతాయి సాయంత్రం 6 నుంచి 8 వరకూ వివిగా వివచనవాడ కేంద్రాన్ని మాత్రమే వివచలసిన కమ్యూనిటీ, వందాయితీనెట్లు ఉండనే ఉన్నాయి కనుక ఇలాటి కార్యక్రమాలు ఆ కాలంలో వెడతే కనీసం ఆ నెట్లన్న పీట్టి రిసీపు చేస్తాయి.

(తరువాయి 28 వ పేజీలో)

రాళ్లలో రాగాలాపన
(17వ పేజీ కథవాయి)

పంలోని సంగీత స్తంభములు, అచ్చటి శిల్పములు. ఆనాటి హిందూ విజ్ఞానానికి పేరుపడ్డది విజయనగర సామ్రాజ్యం. అన్ని కళలకు సరస్వతీ నిలయం, విజయనగర సామ్రాజ్యం. కళ, విశ్వకర్మం, శైవుల అభిమానం, నిరవధిగా ఆంధ్ర సరస్వతి అరచేతి భాగ్యములై వేడివిజయముగా పరిజ్వరిల్లిన హంపి విజయనగరంలో నేడు "శిలలు ఏగిరివి యేర్పినవి జీర్ణములైనవి కుంగబోయి లో పలగుడి గోపురంబులు నశింపబడె నివి కొండముచ్చు గుం పులకు చరిత్రలో మునిగి పోయిన దాంధ్ర ప్రపంచరాది పో జ్జల విజయ ప్రళయ రథనంబో పుష్ప కదా నివేషమై"

కానోడు
(15వ పేజీ కథవాయి)

"నువ్వు పెళ్ళిచేసుకో కుండానే యిట్లా నయ్యా వెండుకని.... నేను రాతదనేగా!"
"కాదు.... నువ్వు అన్నమాటలకి బుద్ధి వచ్చింది.... ఒకప్పుడు.... నిన్ను ముద్దుగా ముచ్చటగా కోరాను.... పెళ్ళిచేసు కుంటా నని. చేసుకుని భర్తతో కాపురం చేసు కున్నావ్.... కర్మకాలి, ఆ యెధవనాయలు చచ్చిండు.... కొంతకాలం కాపురం ఎలగ బెట్టడంతో - నగం సుఖవడ్డావు.... నాకేదీ లేదు.... అన్నీ వచ్చులుకున్నా... మళ్ళీ నన్ను రెచ్చగొట్టి, అక్కణ్ణేడు అన్నాడి దగ్గర కొచ్చి, కావాలని కోరుతున్నట్టు వుంది...."

నీ యవారం.... నువ్వు యెంత గింజు కున్నా... నేను నీకు దక్క తల్పలేదు.... ఒకప్పుడు అక్కణ్ణేకపోయాను... ఇప్పుడు కావాలి వచ్చానుగదా! కా నీ, నువ్వు అప్పుడు కావాలి వచ్చావు.... ఇప్పుడు అక్కణ్ణేదు....

నా మాటకి భయం యివ్వలేని దానికి - నేనెందుకు ఒప్పుకోవాలి.... అయినా, నీ పొత్తు నేనేం కావాలని కిబురంప చేడే...

ఎంగిలిపట్ల ఇస్తరి - ఓడుక్కావాలి గొప్పోట్లకి - గొప్పరేరావాలి.... ఇకెప్పుడూ యిలాంటి యెధవ సుహారెమ్మకు.... బుద్ధి గలిగి - మళ్ళీ నువ్వుని కట్టుకో! లేక పోకే... పూరు.... బాదు కొంటుంది.... జాగ్రత్త....

చింతపూవు మాణిక్యం... బసవయ్య మాటలకి నిలబు... నీవనించిపోయింది.

"నువ్వు వెంటాడుకుమ్మి వేరే! బసవయ్య! యీ ఒక్కరాత్రి!.... మాట దిక్కిస్తావని వచ్చా! ఇంత సన్న చూపు వినయతావా!"

- మాణిక్యం కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకుంది.... మెల్లిగా - దగ్గరికివెళ్ళి ధుజాను వట్టుకుని, బసవయ్య - మాణిక్యాన్ని వామిచాటుకి తీసు కెళ్లాడు....

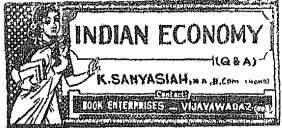
వెన్నెల వామిచాటుకి జరుగుతోంది.

అకాశవాణి
(19వ పేజీ కథవాయి)

బళ్ళారి రామచంద్రయ్యలవారి నటనకీ, బైసి కిర్ తీవ్, యూకివారిన్ మొదలైన సినిమా లోని పెక్కికకీ అలవాటువడ్డ ప్యా జా లు రాత్రి 9-30 కు శివుడూ పార్వతీ నీ మీద కుంకం ఎక్కడిది నలిగిపోయావేం" అని పోట్లాడకోవడం విని ఆనందించలేక పోవచ్చు.

అక్టోబరు 13 రాత్రి 9-30 శ్రీ బందా కనకలింగేశ్వరరావు రవించిన సర్కారు ఉత్తరం నాటికను విజయవాడ కేంద్రం పరిసారం చేసింది. ప్రైవేట్ బాండ్ల వర్షిచ రానికి సంబంధించిన ఈ నాటికలోని వివ రణ సరికాదు. 5 రూపాయల ప్రైవేట్ బాండుకు 7,500 మొదటి బహుమతి రావచ్చుగాని అది వచ్చినట్లు ఎవరంతట వారు తెలుసుకోవలసిందేగానీ సర్కారుల కోటాలో ఆడబోయి దానాలాకు వత్తారో ఎట్టివర్షితులలోనూ రావు. బాండు మీద కొన్నవారి పేరుండదు. ఇవి కరెన్సీలా చెలామణి అవుతాయి. నాటికలోనం అని తప్పుడు వివరాలిచ్చిన పనిలేదు ఇలాటి నాటికలకు సరియైన విషయాలతో నాటికం సమకూర్చాలి.

అక్టోబరు 14 రాత్రి 9-15 కు నాటక కలా ప్రకృత వద్ద శ్రీ స్థానం నరసింహా రావుగారి రచన "నాటికరంగుత్త్యం" అనే రూపకం వినపించారు. ఇదే పేరుతోగాని మరో పేరుతోగాని ఈ శిక్షికిరింద "నాటిక శిల్పాన్ని" రూపకాలతో పొందుపరచి విని పిస్తారని లోస్తోంది. కుభం. ఇది జేచ్చా హిక నటులకూ, సమాజాలకేకాక ప్రేక్ష కులకు శ్రోతలకు కూడా బాగా ఉపయోగ పడవచ్చు. మంచి ప్రయత్నం సుద్యలో విరమించకుండా కొనసాగిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

Source: Press Academy Website, Chukkani, Nov 1961

Disclaimer: This topic/article/write-up has been posted here to increase the availability of some rare, forgotten and precious material for appreciation by a wider audience and with no intention what so ever of copy right violation. Request for removal of any copyrighted material, by the owner, will be promptly complied with.

Maganti Vamsi Mohan

<http://www.maganti.org/>